

NÉV: NEPTUN-KÓD: SZAK:

ELŐADÓ: Bálint Péter

Valószínűségszámítás vizsga, 2020. jan. 03.

Munkaidő: 100 perc. Nem-programozható, internet nélküli kalkulátor használható.

Az elérhető maximum (a bónusszal együtt): 110 pont, de már 100 pont is 100%-os eredménynek számít.

Elm. 1. Milyen határesetben és pontosan milyen értelemben közelíthető a binomiális eloszlás Poisson eloszlással? Mondja ki és bizonyítsa be az erről tanult tételt. (13 pont)

Elm. 2. (a) Milyen tulajdonságok jellemzik egy X abszolút folytonos valószínűségi változó $f_X : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ sűrűségfüggvényét? A sűrűségfüggvény ismeretében hogyan kaphatjuk meg X eloszlásfüggvényét? (3 pont)

(b) Írja fel a standard normális eloszlás sűrűségfüggvényét, és bizonyítsa be, hogy ez valóban sűrűségfüggvény! (10 pont)

Elm. 3. (a) Hogyan definiáljuk az X és Y valószínűségi változók $Cov(X, Y)$ kovarianciáját? (2 pont)

(b) Igazak-e az alábbi állítások? Ha igen, bizonyítsa be, ha nem, mutasson ellenpéldát. (A független valószínűségi változók szorzatának várható értékére vonatkozó képletet is bizonyítsa, ezt elég diszkrét és/vagy együttesen abszolút folytonos eloszlású esetben.) (12 pont)

i. Ha $Cov(X, Y) = 0$, akkor X és Y függetlenek.

ii. Ha X és Y függetlenek, akkor $Cov(X, Y) = 0$.

Gyak. 1. A 2 egység hosszúságú PQ szakaszt kettétörjük az egyenletes eloszlással választott R pontban. Jelölje a PR szakasz hosszát X . Ezek után a megmaradó, $2 - X$ egység hosszú RQ szakasz mentén választunk egyenletes eloszlással egy S töréspontot. Jelölje az RS szakasz hosszát Y .

(a) Írjuk fel az (X, Y) pár közös sűrűségfüggvényét. Figyeljünk a tartományokra. (7 pont)

(b) $\mathbb{E}(Y|X = x) = ?$ (3 pont) $\mathbb{E}(Y) = ?$ (3 pont)

(c) Szerkesszünk egy téglalapot, melynek két oldalhossza X , illetve Y . Számoljuk ki a téglalap területének várható értékét! (7 pont)

Gyak. 2. Misi Mókus 2020 január 1-én reggel kibont egy 4 kg-os (azaz 4000 g-os) mogyorókrémes bödönt. Aznap, és ezt követően minden reggel elfogyaszt egy adag mogyorókrémet, melynek mennyisége egyenletes eloszlású a $[9g, 13g]$ intervallumon. Az egyes reggeli adagok függetlennek tekinthetők. Mi a valószínűsége, hogy a 4kg-os bödön kitar a 2020-as év végéig? (Megj.: A 2020-as év 366 napos.) Használja a centrális határeloszlás-tételt, standard normális eloszlás táblázat a hátoldalon! (17 pont)

Gyak. 3. (a) Hatszor feldobunk egy szabályos dobókockát. Mi a valószínűsége, hogy az 1, 2, ..., 6 eredmények mindegyike előfordul? (Itt eredményként egy számadatot várunk, nem egy több tagból álló szummát.) (5 pont)

(b) Tízszor feldobunk egy szabályos dobókockát. Mi a valószínűsége, hogy az 1, 2, ..., 6 eredmények mindegyike (legalább egyszer) előfordul? (Használja a szita formulát. Itt eredményként egy néhány tagból álló szummát is elfogadunk.) (10 pont)

(c) Dobókockával addig dobálunk, amíg 1-től 6-ig minden szám legalább egyszer elő nem fordul. Mennyi a szükséges dobások számának várható értéke? (8 pont)

Bónusz Legyen most a „kocka” oldalainak N száma véletlen: a kockának $N = n$ oldala van $\frac{c}{n^2 \ln^2 n}$ valószínűséggel, ahol c alkalmas konstans. Addig dobálunk, amíg 1-től N -ig minden szám legalább egyszer elő nem fordul. Jelölje X , hogy ehhez hány dobásra van szükség. Bizonyítsa be, hogy $\mathbb{E}X = \infty$. (10 pont)

